

Hírlapdíjak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hónapra	1 "
— Nyertes száma 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Fleissner Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lalmások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Beskerék,
Zápolya-utca 1-66 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Bánffy és Kálnoky.

Nagybeskerek, április 10.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt
6 felsége újból kinttette legmagasabb
bizalmának bizonyítékával. Konstatálhat-
juk tehát, hogy a korona intenzív és
báró Bánffy Dezső miniszterelnök politi-
kája közt a legteljesebb és a magyar
állam hatalmi befolyására legkedvezőbb
elvi egyetértés uralkodik.

Ez az egyetértés ő felsége atyai in-
tencziói és a szabadelvű magyar kormány
politikája közt, békeszerző irányban ér-
vényre jut a magyar parlament két házá-
nak munkaprogramjára vonatkozólag is.
Báró Bánffy miniszterelnök ama javasla-
tát, hogy a vallás szabad gyakorlatáról
és az izraelita vallás reczepeziójáról szóló
törvényjavaslatokat, a mint azokat a kép-
viselőház újból elfogadta, alkotmányos tár-
gyalás és hozzájárulás végett haladéktal-
anul visszaküldik a főrendiháznak, a ko-
rona elfogadta.

Az a tény, hogy a korona ellentéte-
ket kiegyenlítő szuverén királyi államböl-
caeségének tökéletesen megfelel, az, hogy
a magyar parlament két háza és a sza-
badelvű Bánffy-miniszterium közt az
elintézetlen egyházpolitikai reformkérdé-
sekben harmonikus egyetértés állittassék
helyre, döntő módon hozzá fog járulni,
hogy midőn a főrendiház legközelebb
ismét szavazni fog eme halaszthatatlan
két reformtörvény felett, a szabadelvű és
reformbarát főrendek tekintélyes többség-
gel fognak véget vetni a főendiház eddigi
ellenkezésének. Ez annyival bizonyosabb,
minthogy a főrendek egy részének ez az
obstrukciószerű ellenkezése nemcsak a
magyar nemzet reformbarát akaratának
szegül ellen, hanem Magyarország apostoli
királya valóban keresztényi, békeszerető,
atyai szándékainak is.

A magyar állam hatalmi befolyására
a külföldön szintén igen nagy mértékben

fontos és öröndetes, hogy báró Bánffy
miniszterelnök és gróf Kálnoky külügymi-
niszter utolsó értekezlete után az igaz-
ságnak megfelelően szintén konstatálni
lehet a legbarátságosabb és legbizalmasabb
egyetértés létezését e két államférfi közt.
Erre vonatkozólag igen előkelő diplomá-
ciai oldalról jutott nyilvánosságra a hír,
hogy gróf Kálnoky Gusztáv, a ki mindig
igen nagybecsűlte a magyar kormány-
nyal való barátságos őszinte egyetértést
és a ki ezen kívül mindig azt a véleményt
képviselte, hogy a magyar nemzet politikai
érettsége és államférfi okossága nagy
mértékben hozzájárult a monarchia ha-
talmi gyarapodásához, már hosszabb idő
előtt a legbizalmasabb módon értesítve
volt arról, hogy feltétlen biztossággal
számíthat báró Bánffy barátságos közre-
működésére és jól megérdemelt őszinte
bizalmára. Mostani bizalmas értekezletük
alkalmával, mint ez legmagasabb helyen
is tudva van, minden közös kérdés tár-
gyalása körül öröndetesen megállapították,
hogy ez a barátságos egyetértésük köl-
csönösségen alapul. E tény a magyar
államnak a monarchiában irányadó hatalmi
befolyására különösen előnyös és annál
inkább érvényre jut, minthogy az ujonnan
fenyegető osztrák föderalista zavarral
ellentétben, az egységes magyar nemzeti
állam a monarchiában feltétlenül megbiz-
ható hatalmi tényező lett.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybeskerek, április 9.

Torontál megye közigazgatási bizott-
sága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését,
amelyen Rónay Jenő főispán elnöklése alatt
Daniel László alispán, Poroszkay Béla
m. főügyész, báró Nikolics Feodor, Kovách
Ágoston, Steinitzer Géza, Vecsey István,
Babics József bizottsági tagok, Steinbach
Antal kir. tanfelügyelő, dr. Plechl Szilárd m.
főorvos, dr. Mihalovics Ödön m. árvaszéki

elnök, Talapkovits Vazul kir. pénzügyigaz-
gató, Goszleth Lajos kir. mérnök, dr. Oros-
dy Lajos kir. ügyész és dr. Vinczehidy
Ernö m. aljegyző voltak jelen. Elnöklő főispán
először is Albrecht kir. herceg ő fenségé-
nek elhalálását hozza a bizottság tudomására,
mire megindult a rendes tárgysorozat lebonyo-
lítása.

A pénzügyigazgató havi jelentéséből emli-
tésre méltó, hogy a pénzügyminiszterium meg-
engedte, miszerint a kizárólag mezőgazdasággal
foglalkozó adózók ellen a behajtási eljárás, a
20 frtot meg nem haladó egy évi tartosások
erejéig aug. 15. éig, a 20 frt és 100 frt közötti
tartosások erejéig pedig ápril hó végéig függő-
ben tartassék, míg a nagy kiskindai járás-
ban lakó összes, kizárólag mezőgazdasággal fog-
lalkozó községi fizetőknek ez évi augusztus hó
15. ig terjedő fizetési halasztást engedélyezett.

Az államépítészeti hivatal havi jelentése
szerint az utak állapota a tavaszi esőzések da-
czára teljesen kielégítő. Három gőzkazánt meg-
vizsgáltak.

A főorvos jelenti, hogy az egészségügyi vi-
szonyok márciusban kedvezők voltak. Indítvá-
nyozza, hogy a gyógyszerum tartását a gyógy-
tárakra kötelezőleg mondja ki a bizottság és ál-
lapítsa meg annak árát is.

A kir. tanfelügyelő érdekes jelentéséből
megemlítjük, hogy a megye területén ismét hét
iskola áll építés alatt, a mivel ellentétben az a
sajnos körülmény konstatálható, hogy több kö-
zségben a tanítói állományok a többször hirdetett
pályázatok daczára betöltetlenek. Rendkívüli a
hiány a tanerők dolgában. Ebből kifolyólag je-
lenti, hogy a közoktatásügyi kormány és a kir.
tanfelügyelő között már két év óta folyik a tár-
gyalás egy Nagy-Beskeréken felállít-
tandó tanítóképző iránt, a mely re-
mélhetőleg sikerre fog vezetni.

Az árvaszékeknek 1895. évi elsőnegyedéről szóló
kimutatását a bizottság ezután tudomásul veszi,
hasonlóképp a megye területén levő fogházak
március havi állapotáról szóló kimutatásokat.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Egy kalandos művész-élet.

irta: Schlosser Nándor.

Alig néhány hete, hogy a székes-főváros
ban egy művészről tartózkodott, ki a hí-
rlapok csodálatos módon nem vettek tudomást,
daczára annak, hogy az illető annak idején,
midőn még nyilvánosan fellépett, szőszoros ér-
telembe bejárta az egész világot és főképpen
a művészettel osztatlan elragadtatásra bírta
a közönséget.

Stella Mark volt a hirneves énekesnő, ki
nemcsak művészeténél, hanem származásánál,
valamint későbbi sikerei és szerencséjénél fogva
megérdemli, hogy vele e helyen foglalkozzunk.

Ugy atyai, mint anyai ágról ősrégi ma-
gyar grófi családból való, ma alig 47 éves „kis-
asszony”, kissé excentrikus külsejű, — de azért
előkelő megjelenésével, fekete nagy szemének
hevével még most is képes az embert egysze-
riben lebilincselni. Bátran mondhatjuk, nincsen
a világon grófkisasszony, ki önállósága, elszánt-
sága, ismeretei, művészete és élményei alapján
megállhatna vele a versenyt!

Igaz, hogy egyrészt ezen tulajdonságai
miatt kitagadta őt családja, bár most sem állapít-
ható tán meg, vajjon igazsággal e vagy sem?
— de tény, hogy Stella Mark bizonyította övé-
nek, hogy el lehet nélkülözök is, el lehet nem-
csak comtesse, de hercegleány módjára is. Meg-
mutatta, mint tehet szert tisztességes módon egy-

elhagyott szegény leány: jólét, dusszadagság és
világhírre, sőt szűzi s ámulat és istenítésre.

Családi viszonyai, vagy talán helyesebben
mondva vizáljai úgy hozták magukkal, hogy
még gyermekkorában nagybátya gróf X. magyar
mágnás házához került, hol otthon kezdett ta-
nulmányait folytatván, leginkább idegen nyelvek
elsajátítására törekedett. Szorgalma és rendki-
vüli tehetségeinek köszönhetően, hogy így 16—17
éves korában a magyar, angol, francia és német
nyelvet tökéletesen bírta, míg később még valami
négy vagy öt világnyelvet tanult meg. Azonkívül
pedig többféle hangszert is művelt és főképpen
az éneklést gyakorolta, mely utóbbi, miután már
kora gyermekégtől fogva feltűnő erős és tiszt-
tán csengő hangja volt, legfőbb szórakozásai közé
tartozott.

E mellett valódi gyermekies kedélyvel birt
és éppen ezen tulajdonság volt az, a mi őt első
látszatra, majd hogy meg nem rontotta, de a
melynek következménye szerencséjének tulajdon-
képpen alapvetőjévé vált.

Ugyanis nagybátya második felesége a fia-
tal, ritka szép és elegáns alaku leánykában ve-
szedelmes vetélytársat látott, bár a szegényárva
— mert időközben azzá tette őt a jó Isten —
távolról sem gondolt rosszra, hanem tényleg csak
rokoni vonalomból és gyermekies naivságból
hizelgett némelykor nagybátyjának oly módon,
hogy egész nyíltan a nyakába borult. — Ez
azonban, anélkül, hogy a leány csak sejtette
volna is, oly annyira rossz vért szült a nőiben,
hogy egy szép reggelen gróf X. ezekkel a sza-
vakkal fogadta unokahugát:

„Kedves leányom! nagyon szeretlek és fog-
lak is mindig szeretni, mert hiszen ősém gyer-

meke vagy, de arra a szomorú megjözdésre
jutottam, hogy házamban tartózkodásod veszély-
lyel jár te read, én read és az egész családomra
nézve, mert néned felette feltékeny. — Fogadd
el tehát ezt a kis összeget, — többet nem ad-
hatok, — és hadd el házamat még ma! Nem
bánom, bárhová megy és bármit csinál, csak
ne jöjj vissza hozzánk!”

Ezzel a szegény árvának 500 forintot nyo-
mot a kezébe és ott hagyta a faképnél.

A kis comtesse első pillanatra úgy érezte
magát, mintha leforrázták volna. De már a kö-
vetkező perczben visszanyerte higgadságát és
bizvan nyelv- és zeneismereteiben, de legfőké-
ppen erélyességében és szóval önmagában, elment
Bécsbe.

Itt csekély vagyonának megfelelő lakást
bérelt és összes idejét a tanulmányoknak és további
kiképzetéseknek szentelte.

Nem is tartott soká, hogy szakértői körök-
ben felismerték hangjának jellemző, rendkívül
csengő lágyságát, hatalmaságát, fejlettségét és
rokonzenességét, mely tulajdonságok a leggye-
szerűbb dal előadásakor teljes szépségükben
domborodtak ki.

Ilyeténképpen a comtesse alig néhány hónap
mulva a társaság kedvenczvé lett. Mindenki
dédelgette, s nem csuda, hogy meglepő tehetsé-
ségeit felismerve és megígéző külseje által is meg-
bűvölve, akadt egy dusszadag műkedvelő, Mark
nevű özvegy, ki annyira megszerette a leányt,
hogy saját költségén a világ legelső mesterei ál-
tal, köztük Verdi és Gounod által is oktatta.

Az akkor husz éves leány a legjobb hala-
dást tette, a zeneművek szellemébe mindjobban
behatolt és oly művészi mélységet ért el, hogy

HIREK.

Tájékoztató.

Május 13. A tor. m. gazd. egyesület közgyűlése.
Május 16-19. Országos vásár.
Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.
Május 19. Tisztviszéki ülés.
Május 20. Torontálmege tavaszi rendes közgyűlése

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van
nők részére kedden és pénteken délután.

— **Ritka tünemény.** Az idei nagypénteken, csillagászati és vallásias szempontból is különös tünemény fog támadni. Nagypénteken ugyanis, a nap körül keringő bolygók, melyek közé földünk is tartozik, éppen azt az állást fogják elfoglalni, melyben Krisztus keresztre feszítésének napján voltak. 1862 év óta történik először, hogy ez az eset ismétlődik, mert a keresztyén számítás Krisztusnak halálától és nem születésétől kezdődik. Tehát az 1895. évből a Megváltónak 33-ik életévét itt le kell számítani. Nagypénteken, április hó 12-én, reggeli 4 óra 20 perczkor a hold keresztezni fogja a Szűz jelvényének a pályáját, és egy óra hosszat el is fogja földni.

— **Eljegyzés.** Sebők Zsigmond a B. H. szerkesztőségének tagja, az újabb magyar elbeszélő irodalom egyik kiváló alakja tegnap tartotta kézfogóját Rákosi Erszike kisasszonnyal Budapesten.

— **A gazdasági egyesület választmányi ülése.** A torontálvármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya Rónay Ernő alelnök elnöke alatt e hónap 8-án Nagy-Becskerekén gyűlést tartott, amelyen az egyesület ügyviteli dolgainak megbeszélése után Rónay Jenő főispán és báró Nikolics Fedor v. b. t. t. indítványára kimondta a választmány, hogy Nagy-Becskerekén egy növénytermelési kísérleti teret létesítsen évégből feliratot is intéz a földmívelésügyi ministeriumhoz. Mig azonban az ügy végleges megoldást nyer, növénytermelési kísérletek végrehajtására Poroszkay Béla m. főügyész felajánlotta Nagy-Becskerekék mellett fekvő birtokát. Elhatározták ezután, hogy puhatalás történjen aziránt, be fogják-e tudni szerezni az árvízszújtotta területek megfelelő vetőmagszükségletüket. Az egyesület az idei országos gazdakongresszuson képviseltetni fogja magát. A választmány ezután a nagybecskereki három szövetség, gazdasági, Ürményháza, Muzslya és Deszk községeknek tenyészbikák teljesen ingyenes adását szavazta meg. Majd Babics József orsz. képviselő bemutatta az egyesület módosított alapszabályait, amelyeket a mezőgazdasági bizottság szervezetével hoztak összhangba s jóváhagyás végett a május 13-iki közgyűlés elé terjesztettek. Ezután a millenniumi kiállítás kérdése került megvitatás alá, amelynek során megbe-

szélték az eddig tett intézkedéseket és szóba került a jövőben követendő eljárás is. A választmány kifejezte azt a reményét, hogy Torontálvármegye méltóan fogja bemutatni mezőgazdasági kulturáját, hogy a gazdaközönség nem fogja magát elszigetelni hazafias kötelezettségeitől. Maga az egyesület szűkebb körében serényen munkálkodik, hogy a vármegye tipikus gazdasági viszonyai és gazdasági terményeinek összes ágai úgy tudományos mint gyakorlati módon bemutatásra kerüljenek a millenniumon. Végül elhatározta a választmány, hogy a gazdasági egyesületek kollektív kiállítására vonatkozó munkálatok is foganatba vétessenek.

— **Az árvíz.** N-Becskerekénél tegnap este 250 centiméterre apadt a Bega, hat órától kezdve azonban mind mostanig ennél a magasságnál maradt, bárha felülről úgy a Bega, mint a Temes apadását jelzik. A védekezési munkálatokhoz napszám mellett szerződött embereket most már mind elbocsátották, csak tizenöt ember áll a töltéseknél készenlétben. — A szabályai révtől felfelé Törökbecséig és lefelé Erzsébetlak körül tegnap Daniel László alispán bejárta a tiszai szakaszt. Az alispán imminens veszélyt seholsem tapasztalt. A tegnap egész nap viharzott szélrohámok által felkorbácsolt ár erősen megrongálta a tiszai védőtöltéseket. A víz sok helyütt szivárgott át. Ezeket a helyeket karók hiányában nád- és szalmával tömték be, amiket háromszáz kocsin folyton hordtak a szomszédos községekből. A hatvan kilométernyi szakaszon hatszáz főnyi közérő dolgozik szakadatlanul. Pap Géza miniszteri biztos, Molnár igazgató, Kluge mérnök és Reitter rendőrkapitány emberfeletti munkát végeznek, éjjel-nappal ott vannak a töltéseken. — A vizrajzi osztály legújabb jelentése szerint a helyzet Szegednél és a Szeged alatti Tisza mentén súlyosbodott, miután a Marosnak Aradnál való újabb áradása jelentékeny s mivel Csongrádnál a Körösök áradása aránylag kevés hatással van, minélfogva a szegedi vízállásnak mintegy 890 centiméteren felül való emelkedése várható. Súlyosbodott a helyzet általában a két napos esőzés okozta újabb áradások folytán, amelyből eredő változások mértéke ma még meg nem ítéhető. A Dunának a Tisza rendkívüli árvízével és a még újolag áradó Szávával való összehasonlítása az eddig ismert maximális vízállásokat jelentékenyen meghaladó vízszint fog okozni. — Tegnap este nyolcz óra körül szélcsend állott be, ami a biztos katasztrófától mentette meg a nagybecskereki határt, mert ha még az éj folyamán is hullámverés csapkodta volna a

töltéseket, ezek nem fejthettek volna ki tovább ellenállást. Ma reggel meg tíz centiméterrel apadt Arad ácz határán a víz, Törökbecsénél meg harmincz centiméterrel, ami onnan magyarázható, hogy Algyőnél a Tisza, amely Szegednél tegnapi hajnali két óraker 869 centiméter magasságot ért el, átszakította a gátat, amire a Tisza Szegednél délután négyig egész 832 centiméterre apadt. További oka az apadásnak az is, hogy a víz Gyálánál is áttörte a gátat és előntötte a gyálai magánöblözetet. Tegnap este nyolcztól kezdve azonban újra áradt a Tisza Szegednél s ma délelőtt már ismét 856 centiméterre emelkedett. Ugyancsak emelkedés váltotta fel az apadást Törökbecsénél és Arad ácz mellékén is ma reggel. Ide különben ma reggel ötezer karót küldtek Nagybecskerekéről, délután meg tízenégyezer karó érkezik Törökbecséről. Délután érkezett jelentés szerint a víz egy centiméterrel apadt. — Szerb-Bókból a Temes apadásával arányosan folyik le a víz. Itt a Szécsányig megrongált vasuti töltés estére már helyre lesz állítva, úgy hogy a vasuti közlekedés Nagy-Becskerek és Versecz közt holnap reggel újra megindul.

— **Családi tragédia.** Ó-becsei levelesőnk írja: Dávid Boldizsar, moholi napszámos ember régóta vitában van feleségével, aki mindenáron ujhítvé akart lenni. A múlt hóban Petrovoshon, Moholon és Adán vallástörítő jezsuita papok szónoklatokat tartottak és ez arra bírta a férjét, hogy Adára ment és feleségét is kényszerítte ez utra ott a jezsuita papnál való gyónás céljából. Dávid meg is gyönt, de felesége, kinek lelkében az ujhít már gyökeret vert, urának unszolása daczára is gyónás nélkül tért haza. Otthon e miatt összeveszték és feleselés közben Dávid feleségét sziven szurta, úgy hogy rögtön meghalt. Dávid ezután önmagát szurta hasba, de a szurás nem életveszélyes és most a kórházban fekszik. — A szerencsétleneknek négy apró gyermekük van.

— **Gazdasági kör Szőreghen.** Szőreghenről írja tudósítónk: A múlt hónapban Tóth Károly községi jegyző kezdeményezése folytán a mezei gazdaság terén való ismeretek gyarapítása és a gazdák anyagi jólétének előmozdítása céljából gazdasági kör alakult. A kör elnöke Jovanovits Szveten görög keleti szerb plébánost választották meg. A megválasztott elnök ezen rövid idő alatt is igen szépen megfelelt a belé helyezett bizalomnak, amennyiben a kör működését hazafias irányban vezetve, oda törekszik, hogy különösen a vegyesajku tagok között a jó egyetértést előmozdítsa.

— **Magyar zeneszerző bécsi színpadon.** A bécsi Carl-Theater husvét vasárnapján „A gerlicze“ (Die Lachtaube) címmel egy ere-

koncertekben egyik sikert a másik után aratta, a melyekhez természetesen az imádók és rajongók egész legiója sorakozott. Ezek közt Markné egyetlen gyermeke, egy körülbelül 26-28 éves fiatal embere is volt, ki annyira beleszeretett a művésznőbe, hogy édes anyja meghallgatása nélkül megkérte a kezét.

Sokkal jobb nevelésű volt azonban a comtesse, mintsem hogy erről a mamának jelentést nem tett volna, mert ismerte kötelességét és jölteveje intencióit is, és tudta, hogy az egy művésznővel megkötendő házassághoz beleegyezését soha sem fogja adni. Es a mint elkéreltáta, úgy meg is történt. A mama megtagadta hozzájárulását! azonkívül pedig még kikötötte magának, hogy a leány ebéd alkalmával maga mondja meg a fiatal embernek, édes anyja jelenlétében, hogy nem megy hozzá feleségül.

Több se kellett a szegénynek! Mert a midőn a leány ígéretéhez képest következő napon az ebédnél tényleg oly módon nyilatkozott, felkelt az asztaltól és kiment; alig pár percz múlva egy lövés durrant el.

Markné és kegyeltje rosszat sejtve, kislétek a másik szobába, honnan a lövés hallatszott volt és — ott találták a szegény fiatal embert halva, vérben fetrengve . . .

Ezen kemény csapás bármely más anyára néve épp elég indokul szolgált volna arra, hogy a comtesse további pártfogásáról lemondjon. — Marknéval ellenkező hatással volt. Belátván ugyanis, hogy a leány a szomorú eseményben teljesen ártatlan, még jobban zárta szívébe és minden eszközt, módot megragadt, hogy a comtesse képességeit tovább fejlessze. — Az

eredmény minden várakozást felülmúlt és két évi ernyedetlen kitartás és szorgalom után az ihletett árva elég erősnek érezte magát, hogy maga keresse meg kenyerét egy pályán, a melyen meggyőződése szerint csak nemes babér várhatott reá.

Megvált tehát „második anyjától“ és elköltözött Spanyolországba, hol az új castiliai rónságot regényesen átszelő Manzanares partjain fekvő spanyol fővárosban várakozásain túl hamar szerződött. Ekkor vette fel, mintegy halálból bécsi jöteveje iránt, a „Mark“ nevet. Midőn pedig itt a királyi színházban egy este a hírtelenül meghetedgett primadonna helyett minden egyéb előkészület nélkül elvállalta a czimszerpet, oly csodaszzerű reneteg sikert aratott, hogy a hírlapok nem eléggé tudták dicsérni, magasztalni. Sikereinek hajnalpirkadása ott kezdte bearányozni művészetének egét . . . Egy csapással lebilincselte a közönséget, az összes művészi köröket, az egész műkedvelő világot. Sikerei egyszerűen óriásiak voltak és pedig nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is. Es itt vette kezdetét ama szerencséje is, mely egész pályafutásán kísérte, oly annyira, hogy — mint maga mesélta — némelykor egész rakásnyi ékszerekkel, kincsekkel halmozták el.

A legszigorubb értelemben művésznő lévén, persze nem soká volt maradása Madridban. Elment Párisba, onnan Amerikába, Ázsiába, Afrikába, — egy szóval 25 év alatt bejárta az egész világot, míg végre milliókra rugó vagyonnal végleg megtelepedett Párisban, hol jelenleg pártatlan művészetének gyümölcseit nyugalomban élvezi.

Hogy hangja és játéka varázserejének csak egy példájával szolgáljuk, megemlékszünk arról a francia hercegnőről is, ki Párisban egy teljesen berendezett palotát ajándékozott neki azért az élvezetért, melyet énekével a hercegnének szerezni tudott. A művésznő a palotáért, midőn a hercegnő halála után eladta, 600.000 frankot kapott.

Sőt nem egyszer fordult elő, hogy midőn a hercegnő magához hívatta valamely estélyre és ő talán inkább szélességből, mint sem haszonlesésből kérdezte:

„Mint comtesset, avagy mint művésznőt hívnak-e meg?“ a hercegnő rendszeren azt felelte: „mint művésznőt“, mire Stella Mark egyszerűen úgy szokott replikálni: „Akkor kérek 2000 frank honoráriumot!“ Es megkapta minden ellenvetés nélkül.

Százezrekre minő vagyont szerzett mint koncerténekesnő ezzel a kedvenc dalával: „Lehullott a rezgő nyárfa levele“ és jöllehet halálból tette meg azt, hogy midőn néhány hét előtt a székesfővárosban tartózkodván egy izben ellátogatott a „Hungária“-szállodába, hatszor ismételtette meg Berkes Béla zenekarával a bájos népdalt.

Vejjon mit érezhetett szívében, a comtesse-ből világhírű nemzetközi művésznővé a végkép francia világhölgygyé lett magyar leány, midőn úgy magában kísérte a primás hegedűjét?

deti operettet hoz színre, melynek zenéjét po-
sonyi születésű hazánkfi Szili-Taund Jenő
írta. A jeles zeneszerző régi magyar család sarja
s felesége révén is, ki az elhalt Henneberg
altábornagy huga, hazánkfiának vallja magát.
Darabját a Carl-Theater igazgatósága pazar
fényvel fogja színre hozni s benne Karozzag-
né-Kopácsi Juliska adja a főszerepet. Az
operette meséje a lengyelek történetéből van me-
ritve. A zeneszerző a Grác melletti fekvő Frau-
eneck kastélyában tíz évig kizárólag a zenei
művészetnek szentelte idejét s háza valósággal
zeneakadémia hírére tett szert. A bécsi főúri vil-
lág, mely Szili-Taund Jenőt gróf Zichy Gézával
szereti összemérni, nagy várakozással tekint a
bemutató előadás elé, melyről annak idején mi
is meg fogunk emlékezni.

— Megőrült szállodatulajdonos. Zsom-
bolyáról írják, hogy Schaff Lipót odaváló
szálloda-tulajdonos hirtelen megőrült. A sze-
rencsétlent fölszállították a budapesti országos
tébolydába. Az eset nagy részvétet keltett
Zsombolyán.

— Tizenegy ember a hullámokban.
Szegedről írják: A Tizza szörnyű haraggal
fészkelődik összeszorított gátjai között és Ó-Ka-
nizsa alatt már emberekben is tett kárt. Tegnap
este ugyanis egy 14 főből álló munkás csapat
érkezett az ó kanizsai hidhoz. Epen előbb kötöt-
ték ki a hidat, de ők mindenáron át akarván
jutni a török kanizsai partra, hogy család-
jaikhoz jussanak, ladikba szálltak. Az erősen
háborgó foyón elvergődtek valahogy egy darabig,
de gyenge volt a kormányos keze a hullámcsa-
pásokkal szemben. Egyszer aztán egy hajóhoz
közel elkapta a víz erős lökése a csónakot és a
hajóhoz sodorta. Az összeütközés következtében
a munkások ladikja felfordult és a következő
pillanatban a 14 ember ott vergődött a hullá-
mokban. Szörnyű képet nyújtott a tizenegy em-
ber élet halálküzdelme. Nehányan elérték a fel-
fordult csónakot és úgy menekültek meg, majd
a partról is jött segítség, melynek egy-két em-
bert sikerült még élve kivonszolni a vízből.
Három ember azonban, családapa mind a három,
nyomatlanul elveszett. Holttesteiket máig sem ta-
lálták meg.

Kimutatás

A „Torontálmezei Takaré- és Hitelbank” 1895. évi március havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
Állása február hó végével	821517 71
betétek márc. hóban	127531 38
összesen	949049 09
visszafizetések márc. hóban	104043 01
Állása márc. hó végével	845006 08
Lezámitolási üzlet	
Állása február hó végével	756067 21
lezámitoltatott márc. hóban	366827 39
összesen	1122894 60
visszlezámitoltatott és visszafizettetett márc. hóban	315103 41
Állása márc. hó végével	807791 19
Előlegek értékpapírokra	
Állása február hó végével változatlanul	8281 —
kiadások márc. hóban	485 —
összesen	8716 —
visszafizetések márc. hóban	155 —
Állása márc. hó végével	8561 —
Ingatlan kölcsönök	
Állása február hó végével	111947 97
kiadások márc. hóban	100 —
összesen	112047 97
visszafizetések márc. hóban	170 —
Állása márc. hó végével	111877 97
Pénztári forgalom	
egyenleg február hó végével	9253 81
bevételek márc. hóban	742456 21
összesen	751710 02
kiadások márc. hóban	748524 72
egyenleg márc. hó végével	3185 20

Táviratok.

A király nem jön Budapestre.

Budapest, április 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Bud. Tud. megczáfolja azt a hirt, hogy a király május elején Budapestre jön. O felsége május 8-án Polába megy, hogy az ujonnan épült Monarch hajó vízrebocsátásánál jelen legyen.

A tapolczai választás.

Budapest, április 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tapolczáról telegrafálják: Gyönyörű időben kezdődött a választás.

Sorshuzás után a Vörös-párt került először az urnához. Eddig Vörös László államtitkára 73, Kossuth Ferenczre 29 szavazat esett.

A rozsnyói püspök halála.

Budapest, ápr. 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rozsnyóból jelentik, hogy Schopper György róm. kath. püspök ma délelőtt meghalt.

Schopper György rozsnyói róm. kath. püspök, született Budapesten 1819. márczius hó 9-én. Felsőbb tanulmányait mint a Pazmaneum-intézet növendéke a bécsi egyetemen végezte s a bölcséleti szigorlatok letétele után a budapesti m. kir. tudományegyetemen bölcséleti tudorrá, a hittudományi szigorlatok letétele után pedig a bécsi cs. kir. egyetemen hittudorrá avattatott. Jelenleg jubiláris bölcsélettudor. 1854-ben Esztergomban a lelkipásztorkodás és erkölcstan tanára volt. Beutazta Ausztria, a jelenlegi német birodalom, Svájc, Olaszország és Franciaország, valamint Angolország nevezetesebb városait, leginkább a budapesti kir. tudományegyetemnél eltöltött nyilvános rendes tanárságának éveiben, vagyis 1855—1868. között. Az 1864/65-iki tanévben ugyanezen egyetemen volt rektor magnifikusa. Tanulmányainak különös tárgyát az alapvető és ágazatos hittan képezte, de foglalkozott egyházjogi és egyházipolitikai időszerű kérdések fejtegetéseivel is a nyilvánosság előtt. Irt 1868-ban egy önálló művet „a polgári házasságokról” s irodalmi működésének elismerésül egy a bécsi mint a bpesti m. kir. tudomány egyetem hittanikara bekebelezett tagjává választotta. 1868-ban esztergomi kanonokká neveztetett ki. 1869/70-ben mint az akkori hercegprimás oldal kanonokja és irodaigazgatója jelen volt a vatikáni zsinaton. 1870-ben a bécsi Pazmaneum igazgatója lön; 1872. év január hó 17-én pedig rozsnyói megyés püspökké legkegyelmesebben kineveztetett. 1888-ban ő Szentsége által pápai trónálló főpappá és római gróffá, 1891-ben pedig ő felsége által valóságos belső titkos tanácsossá lön kinevezve. Az 1892-iki választások alkalmával a jelöltek befolyásoltatását czélzó pásztorleve nagy feltűnést okozott.

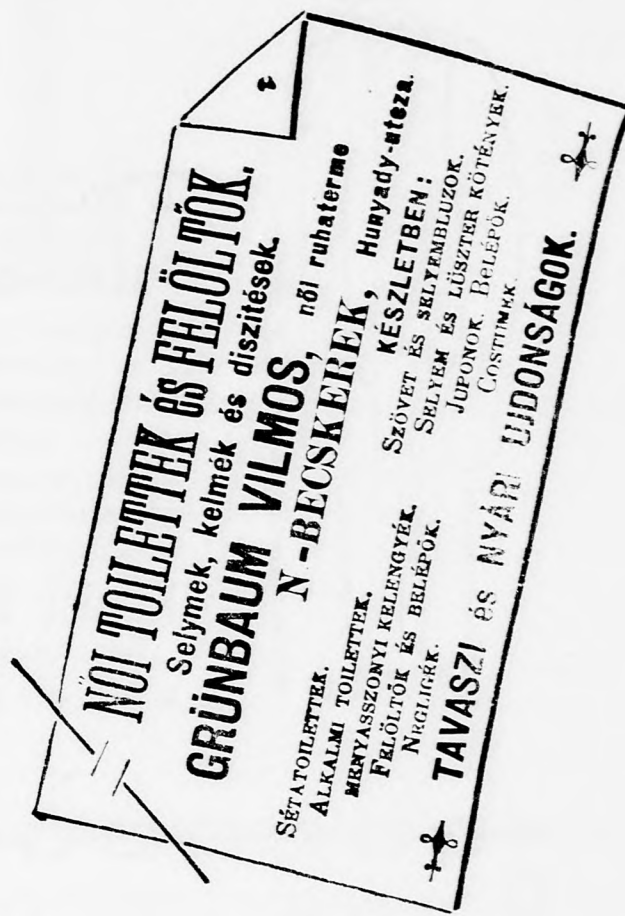
Az árvíz.

Budapest, április 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokajnak tiszta- és bodroghparti része viz alatt van. Ókanizsán minden perczen várják a katasztrófát. Csongrádnál az ár kétszáz waggon földet elhordott.

Vád alá helyezett bankár.

Budapest, április 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Györi Vilmos bankárt, aki ellen három hónap előtt gróf Somssich Ödön 105000 frt elsikkasztása miatt feljelentést tett, a bíróság hét sikkasztás büntette és tizenegy sikkasztás vétsége miatt vád alá helyezte. Gróf Forgách Bélával szemben, aki titkos czégtársnak látszott, az eljárást a bíróság beszüntette.

Nyilttér.*

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

443. szám árva 1895.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy az 1894. évi számvétele felülvizsgált és helyesnek talált gyámpénztári mérleg és a főkönyvi kivonat az 1877. XX. t.-cz. 300. §-a és az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. §-a értelmében a f. évi ápril 9-től ápril 24-ig a vár. tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

N.-Becskereken, 1895. ápril hó 8-án.

Krsztics János,

polgármester
mint árvasszéki elnök.
(306-1.1)

Egy jó házból és kellő iskolázottsággal bíró fu

TANONCZUL

fölvétetik

Pleitz Fer. Pál

könyv- és könyomdájában

Nagybecskereken.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

Budapesten, Deák Ferencz-utca 7. sz.

engedélyez

törlesztéses jelzálogkölcsönökét földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy becslés alapján

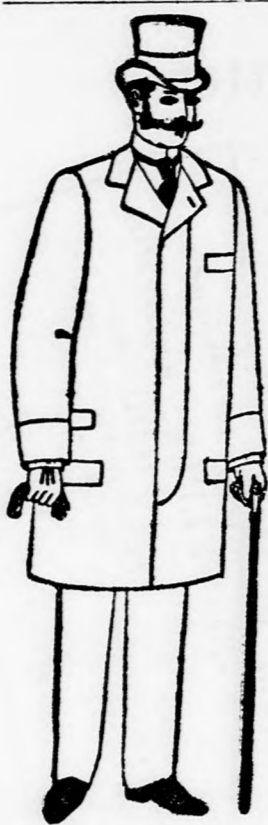
Feltételek: 50 éves törlesztésre évenként 100 frt kölcsön után 5 frt 35 kr, kisebb kölcsönöknél 5 frt 45 kr

mely évi részletekben kamat- és tőketörlesztés foglaltatik.

Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban csatolandók.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 1000 frt.

(281-6.2)

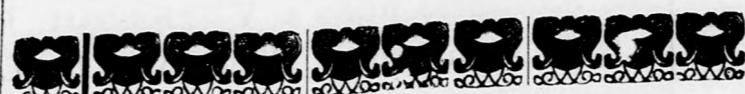
Felöltők

Mencsikofok
urak részére 7 frttól kezdve,
fiúk és gyermekek részére
3 frttól kezdve mindig rak-
táron.

Vidéki megrendeléseknél
a nem tetszők akadálytalanul
visszafogadtatnak.

Kovács Gedeon,
Nagybecskereken.

Szabott árak.
(a 284-50.3)

Egy hét szobából álló uri
lakás a megfelelő mellékhelyi-
ségekkel, istállóval, kocsiszinnel
és egy nagy szőlőkerttel kiadó.
Ezen lakás esetleg két kisebb
lakásra is osztható.

Közelebbit megtudhatni e lap kiadó-
hivatalában.

186 - x.16

Valódi kék és fekete színű
cheviot-öltözetek

10, 12, 14 frttól 20 forintig.
Divatoszöld és barna

Ioden-ruhák

14 frt 50 kr, legfinomabb gyap-
juszövet.

Fiu- és gyermek-ruhák
2 frttól kezdve. Legnagyobb
raktár mérték szerint, is szá-
bott árak mellett

Kovács Gedeon-nál
Nagybecskereken.

(c 284-50.3)

Telefon 96.

Telefon 96.

Építőknék

ajánlok általánosan elismert legjobb minőségű

fehérmeszet

és
beocsini, lábatlani, román és portland-czementet.

(235-26.3)

Özv. Guttmann Jakabné
Nagy-Becskek, Vörösmarty-utca (gabnatér.)

Mész kocsirakományként bármely vasut-állomásra gyári áron

799. szám. B. 1895.

Bánlaci főszolgabíró. 1292. szám 96.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye bánlaci járás szol-
gabírosága az üresedésben levő Kanak
községi jegyzői állásra ezennel pályáza-
tot nyit.

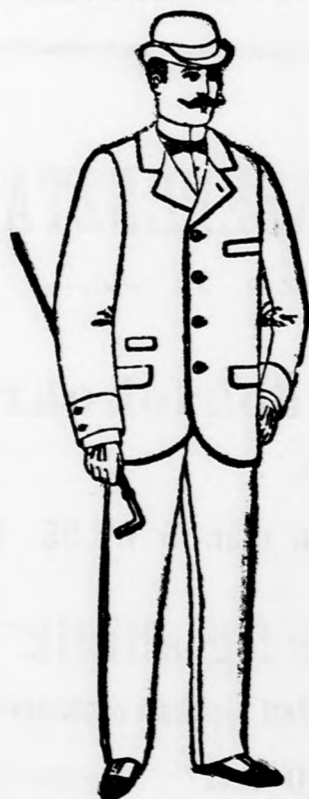
Felhivatnak ennél fogva mindazok,
akik ezen 600 frt évi fizetéssel, 60 frt fa,
25 frt szalma, és 80 frt évi utiátalánnyal,
továbbá 24 órán tul terjedő hivatalos kiküldet-
ésekor 3 frt napi díjjal, magán munkálatokért
szabályrendeletileg megállapított díjak szed-
hetésével és szabad lakás használatáva-
gybekötött jegyzői állásra pályázni óhaj-
tanak, hogy képesítésüket és eddigi mű-
ködésüket igazoló okmányokkal felszerelt
pályázati kérvényüket 1895. évi április hó
25-ig annál is inkább terjeszsek be ezen
szolgabírosághoz, mivel a később érkezők
figyelembe nem vétetnek.

Bánlaken, 1895. évi március hó 31.

Főszolgabíró hiv. t

Dömötör, áv.
szolgabíró.

(287-3.3)

Kangarn

és
finom öltözetek

gyapju-szövetből 12 frttól
kezdve és külön legjobb
minőségű nadrágok 2 frt
50 krtól kezdve. Legdusab-
ban felszerelt raktár

fiu- és gyermek-ruhákban

Kovács Gedeon-nál,
Nagybecskereken.

Szabott árak.

(b 284-50.3)

Árverési hirdetés

Ezennel közhírré tétetik, hogy a basa-
hidi iskola-alap tulajdonát képező „Zsaba-
tye” dűlőben fekvő 100 hold első minő-
ségű szántóföld f. évi április hó 3-án d. e.
8 órakor a helyszínen 2 holdas parczel-
lákban nyilvános árverés útján a folyó évi
gazdasági évre haszonbérbe fog adni,
azonnali készpénz fizetés mellett.

Kelt Basahidon, 1895. év április hó 3.

Szávits,
isk. széki elnök.

(291-3.3)

1757. szám. 1895.

Pancsovai főszolgabíroságtól.

Pályázati hirdetés.

A megüresedett Bresztováci községi
szülésznői állásra ezennel pályázat nyit-
tatik. Ezen állással 60 frt évi fizetés, látó-
gatási díj nappal 20, éjjel 40 kr élvezete
van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy igazoló ok-
mányokkal felszerelt kérvényeiket a pan-
csovai járás főszolgabíroságához folyó évi
április hó 29-ig küldje be.

A választás folyó évi április hó 30-án
fog Bresztovác községi házában megejteni.
Pancsován, 1895. évi április hó 3-án.

Jablonszky Miklós,
főszolgabíró.

(302-3.1)

Pályázat.

Alolított jegyző a jegyzői teendőknél
jártas egyént keres.

Fizetés havi 25 frt és szorgalomhoz
mért mellékjövedelem.

Az állás f. hó 15-én elfoglalandó.
Szerb-Párdány, 1895. április hó 6-án.

Fóhsz György.

(286-3.1)

2837. tikvi sz. 1895.

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró mint
tikvi hatóság közhírré teszi, hogy a m.
kir. államkincstár végrehajthatónak, Koicsits
Zsiva tarrasi lakos végrehajtást szenvedő
elleni 390 frt s jár. iránti végrehajtási
ügyében Koicsits Nika késedelmes vevő
veszélyére és kárára a területén levő Tar-
ras község határában fekvő 101. sz. tjkv-
ben A. I. 2-7. és 9. sorsz. a. felvett
469, 561, 569, 862, 1064, 1280 és (1674-
1675/a.) hrsz. ingatlanoknak Koicsits Zsi-
vát illető 1/4 része 142 frt kikiáltási ár-
ban; — az ugyanazon tjkvben A. II. 1-7.
sorsz. a. foglalt 512/67, 516/55, 517/10,
1468/48, 1512/250, 1513/27 és 1514/14.
hrsz. ingatlanokból Koicsits Zsivát illető
1/4 rész a kir. kincstár által bejelentett
tulajdoni igény sérelme nélkül 103 frt ki-
kiáltási árban; végül az ugyanazon tjkv-
ben A+1 sorsz. a. felvett 1833. hrsz.
szőlő egészen, tehát a végrehajtáson kívül
álló Koicsits Mladen, Omer és Lyuba társ-
tulajdonosok jutaléka is 70 frt kikiáltási
árban 1895-ik évi május hó 24-ik napjának
d. e. 10 órakor, Tarras község házában
árverés alá fognak bocsátatni és a kiki-
áltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiál-
tási ár 10%-át készpénzben vagy óvadék-
képesnek nyilvánított értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, vagy neki a bírósá-
gnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről
kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a
hivatali órák alatt a kir. járásbírószág te-
lekkönyvi irattárában s Tarras község
előljárásiágánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, 1895. évi már-
czius hó 18-án. A kir. járásbírószág mint
telekkönyvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbiró.

(300-1.1)

Női divatteren

mindig legújabb a raktáron s pedig:

- köpenyek,
- blousok,
- gallérok,
- leányruhák,
- esőköpenyek,
- alsósoknyák,
- portköpenyek,
- béheköpenyek
- fichus,

stb. szabott árak mellett

Kovács Gedeon-nál,

Nagybecskereken
kapható.

(d 284-50.3)